

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

1.Mf.31.128/2024/5.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Gyulay Ügyvédi Iroda (Cím1, ügyintéző: dr. Gyulay Dániel ügyvéd) által képviselt **Felperes** (felperesi cím) **felperesnek**, dr. Mágori Zsolt Tibor ügyvéd (cím2.) által képviselt **Alperes1** (Alperesi cím) **alperes** ellen, írásbeli figyelmeztetés hatályon kívül helyezése iránt indított perében a Balassagyarmati Törvényszék 3.M.70.037/2023/36. számú ítélete ellen, a felperes 38. számú fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és az alperes által kibocsátott írásbeli figyelmeztetést hatályon kívül helyezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.573.629 (egymillió-ötszázhetvenháromezer-hatszázhuszonkilenc) forint + Áfa és 20.741 (húszezer-hétszáznegyvenegy) forint elsőfokú perköltséget, és 100.000 (százezer) forint + Áfa másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy a Balassagyarmati Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívására fizessen meg 31.070 (harmincegyezer-hetven) forint tanudíjat.

A perben felmerült 10.000 (tízezer) forint eljárási, 15.000 (tizenötezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás

[1] A felperes 2020. december 01. napjától állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperessel, ápoló munkakörben. A munkáltató 2021. március. 01. napjától részlegvezetői feladatokkal is megbízta a demens részlegen. A munkavégzés helye a Alperes1 cím3 szám alatti Intézménynév1 volt.

[2] A munkáltató 2023. február 20. napján kelt és 2023. február 22. napján közölt írásbeli figyelmeztetésben részesítette a felperest. Az indokolás szerint a munkáltatónak számos olyan írásba foglalt munkavállalói jelzés jutott tudomására, mely szerint a felperes az irányítása alatt álló kollégáival megengedhetetlen, megalázó és a Alperes1 missziójával és értékrendjével össze nem férő magatartást tanúsított, illetve hangnemet használt, mely a Alperes1 Munkaügyi Szabályzata munkavállaló együttműködési kötelezettségére vonatkozó előírásait is sértette. Az írásbeli figyelmeztetés négy, meg nem nevezett munkavállaló írásba foglalt feljegyzéséből is tartalmazott panaszokat. Több munkavállaló egybehangzó tájékoztatása alapján a munkáltató megállapította, hogy a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan, súlyosan megszegte, amely miatt akár az Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 78. § (1) bekezdésének a) pontja alapján azonnali hatályú felmondásnak is helye lenne. A munkáltató felszólította a felperest, hogy a jövőben tartózkodjon az írásbeli figyelmeztetés alapjául szolgáló magatartástól, és a munkáját a munkajogi szabályoknak, a munkáltató belső szabályzatainak, a munkaszerződésének és a munkaköri leírásában foglaltaknak, a személy-, és vagyonbiztonsági szabályokat betartva, továbbá a munkáltató megítélését nem veszélyeztetve végezze. Továbbá kilátásba helyezte, hogy amennyiben hasonló kötelezettségszegést követ el, úgy a munkaviszonyát azonnali hatállyal meg fogja szüntetni.

Kereset

[3] A felperes a 2023. március 21. napján érkezett keresetlevelében kérte az írásbeli figyelmeztetés jogellenességének a megállapítását és hatályon kívül helyezését az Mt. 6. § (1) bekezdése, a 8. § (1) bekezdése és az 52. § (1) bekezdés c) és d) pontja, továbbá a 78. § (2) bekezdése és 287. § (1) bekezdése c) pontja alapján. Másodlagosan kérte figyelembe venni az Mt. 56. § (1), (3) és (5) bekezdését.

[4] Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a munkáltató az intézkedését nem az Mt. 56. § (3) bekezdése által felhívott 78. § (2) bekezdésében meghatározott, a tudomásszerzéstől számított 15 napos szubjektív és egy éves objektív határidőn belül gyakorolta.

[5] Másrésztől kifejtette, hogy az alperesnél nincs hatályban kollektív szerződés, a munkaszerződés pedig nem rendelkezik arról, hogy az alperes hátrányos jogkövetkezményként írásbeli figyelmeztetést adhat ki.

[6] Tartalmilag pedig az írásbeli figyelmeztetés valóság, világosság és okszerűség követelményének megsértésére hivatkozott.

Ellenkérelem

[7] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltség megfizetésére kötelezését kérte. Előadta, hogy a munkáltató kivizsgálta a bejelentéseket és a panaszt tevő munkavállalókat meghallgatta, így az írásbeli figyelmeztetés indokolása valós. Világos is, mert a felperes számára körvonalazódott az, hogy az intézkedés oka a munkatársakkal szembeni tisztelet hiánya, a nem megfelelő hangnem, az időnként becsületsértő kifejezésekkel tűzdelt beszéd használata, a dolgozókkal és az ellátottakkal szembeni együttérzés, empátia és a minimális kollegialitás hiánya.

Az elsőfokú bíróság határozata

[8] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére 1.065.000 forint perköltséget. Az ítélet rendelkezése szerint a perben feljegyzett 10.000 forint kereseti illetéket, valamint 31.070 forint tanúdíjat az állam viseli.

[9] Az elsőfokú bíróság az írásbeli figyelmeztetés formai követelményeivel szemben megállapította, hogy a munkáltató ellenőrzési és utasítási jogából eredő olyan munkafegyelmet biztosító eszköz, amellyel felhívja a munkavállalója figyelmét az általa helytelenített magatartástól való tartózkodásra, illetve a szabályszegést a rosszallása kifejezésével szankcionálja, de nem minősül az Mt. 56. § (1) bekezdés szerinti hátrányos jogkövetkezménynek.

[10] Az írásbeli figyelmeztetés szubjektív és objektív határidejével kapcsolatban rögzítette a bíróság, hogy az írásbeli figyelmeztetés, mint egyoldalú munkáltató intézkedés kapcsán az Mt. 78. § (2) bekezdésében meghatározott 15 napos szubjektív és egyéves objektív határidő nem kötötte az alperesi munkáltatót. Az elsőfokú bíróság megjegyezte, hogy egyebekben a munkáltató az intézkedését a kötelezettségszegésre okot adó körülményekről való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül hozta meg. E körben a munkáltatói jogkör gyakorlója alperesi törvényes képviselő tudomásszerzése a releváns, amely tanú3 tanú nyilatkozata és az általa megküldött e-mail alapján 2023. február 08. volt.

[11] Az írásbeli figyelmeztetés tartalmával kapcsolatban az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az megfelel a világosság követelményének, mivel az indokolásból egyértelműen megállapítható, hogy az alperes pontosan milyen okból kifolyólag tette meg az intézkedését.

[12] A valóság követelményével kapcsolatban pedig megállapította, hogy az írásbeli figyelmeztetésekben megjelölt indokok nem voltak valósak és okszerűek. A bíróság a tanúk nyilatkozatai és az írásbeli figyelmeztetés alapjául szolgáló panaszok alapján, nem találta bizonyítottnak, hogy a felperes a munkatársakat megillető tiszteletet, előírt szabályt megsértette volna. Megállapította, hogy az írásbeli figyelmeztetés alapjául szolgáló okok nem valósak, az erre alapozott munkáltató intézkedés nem okszerű, ennél fogva jogellenes. A felperes a munkaviszonyból származó kötelezettségét nem szegte meg és nem állapítható meg az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontjának a sérelme.

[13] A bíróság ezt követően vizsgálta, hogy a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 172. §-ában meghatározott megállapítási kereset feltételei fennállnak-e. Rögzítette, hogy a jelen ügyben marasztalási kereset előterjesztésére nem került sor. A bíróság az írásbeli figyelmeztetés hatályon kívül helyezése körében rámutatott arra, hogy létező bírói gyakorlat a jogellenesnek talált munkáltatói intézkedések hatályon kívül helyezése. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (r.Pp.) 1973. január 01. napjától hatályos 357. §-a tette lehetővé a munkaügyi bíróság számára a hatályon kívül helyezést, azonban a rendelkezés 1992.július 1. napjától az új Mt. hatályba lépésének napjától már nincs hatályban. Ebből következően a bíróságnak már nincs jogszabályi lehetősége arra, hogy a sérelmes munkáltatói intézkedéseket hatályon kívül helyezze. A bíróság e körben kiemelte a Fővárosi Ítéltábla Mf.31.346/2020/8. számú döntését, mely szerint a Pp. valóban nem tartalmaz rendelkezéseket annak vonatkozásában, hogy az írásbeli figyelmeztetés jogellenessége kapcsán a bíróságnak milyen ítéleti rendelkezést kell hoznia. Az elsőfokú bíróság ezért a keresetet elutasította.

Fellebbezés

[14] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az írásbeli figyelmeztetés hatályon kívül helyezését, valamint az alperes perköltség megfizetésre kötelezését kérte. Másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását új eljárásra és új határozat hozatalára.

[15] Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes írásbeli figyelmeztetése megalapozatlan volt. Álláspontja szerint az okszerűtlen írásbeli figyelmeztetés közlése sérti a munkavállaló jogait – így különösen az emberi méltósághoz, a jóhírnévhez való jogát - valamint magát a munkaviszonyt. Az alperes hasonló megalapozatlan írásbeli figyelmeztetés esetére azonnali hatályú felmondás közlését helyezte kilátásba, mely okból az írásbeli figyelmeztetés közlésére vonatkozó jog fenn nem állásának megállapítása a felperes jogainak, az alperessel szemben való megóvása érdekében szükséges. Az írásbeli figyelmeztetés természeténél fogva marasztalás nem kérhető, ez okból a megállapítás iránti keresetet előterjesztésének van helye .

[16] Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperesnek nem állt fenn az Mt. 52.§ (1) bekezdés c) pontja alapján joga arra, hogy a felperessel írásbeli figyelmeztetést közöljön. A felperes azt valójában nem vitatta, hogy

általánosságban joga van az alperesnek írásbeli figyelmeztetéssel élni, azonban azt vitatta, hogy a konkrét esetben fennállt a joga az alperesnek arra, hogy írásbeli figyelmeztetéssel éljen. Erre vonatkozó jog hiányát az elsőfokú bíróság is megállapította, így az ítélet ellentmondásos.

[17] A megállapítási keresetnek és az írásbeli figyelmeztetés hatályon kívül helyezésének azért van jogalapja, mivel a felperes jogainak megóvása szükséges annak érdekében, hogy az alperes azonnali hatályú felmondást közöljön a felperessel.

[18] Az alperes írásbeli figyelmeztetése az elsőfokú bíróság által megállapítottan joggal való visszaélés, mely sérti az Mt. 7. § (1) bekezdését.

[19] Az elsőfokú eljárás szabályszegése kapcsán hivatkozott a Pp. 237.§ (3) bekezdés a) pontjára, mely szerint a bíróságnak figyelmeztetni kellett volna a feleket arra, hogy a megállapítási kereset kapcsán eltérő az értelmezése. Ez különösen annak körében volt szükséges, mivel a felek abban a jogkérdésben egyetértettek, hogy a megállapítási kereset előterjesztésére lehetőség van.

Fellebbezési ellenkérelem

[20] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, és a felperes másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését kérte.

[21] Előadta, hogy a felperes sem a keresetében, sem a per folyamán nem adta elő azokat a tényeket, körülményeket, amelyek alapján megállapítható lett volna, hogy az alperessel szemben jogvédelemre szorul. Hivatkozott arra, hogy a felperes 2024.május 2-án megszüntette a jogviszonyát, így nyilvánvalóan nem áll fenn jogvédelmi helyzet.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

[22] A felperes fellebbezése alapos.

[23] A másodfokú bíróság a fellebbezés elbírálása során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel a tényállást, bizonyítási eljárást lefolytatta, de az érdemi döntésével nem értett egyet, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.

[24] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a (2) – (4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, ellenkérelemre, csatlakozó fellebbezésre, fellebbezési ellenkérelemre, azok korlátai között

gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371.§ (1) bekezdés a) – d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[25] A másodfokú bíróság a fellebbezés kapcsán az alábbiakra mutat rá:

[26] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy jogellenes az írásbeli figyelmeztetés, azonban a keresetet elutasította, mivel nem álltak fenn a megállapítási kereset feltételei.

[27] A Pp. 172.§ (3) bekezdése szerint, valamely jog vagy jogviszony fennállásának vagy fenn nem állásának megállapítása iránt akkor terjeszthető elő kereseti kérelem, ha kért megállapítás a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása érdekében szükséges és a jogviszony természeténél fogva vagy a kötelezettség lejártának hiányában, vagy valamely más okból marasztalás nem kérhető.

[28] A fenti jogszabályi rendelkezés alapján a megállapítási kereset valamely jog vagy jogviszony fennállásának vagy fenn nem állásának megállapítása iránt terjeszthető elő. A jelen esetben a felperes nem valamely jog vagy jogviszony fennállásának vagy fenn nem állásának megállapítása iránt terjesztett elő keresetet, hanem az írásbeli figyelmeztetés hatályon kívül helyezését kérte.

[29] Az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a felperes kereseti kérelmét megállapítási keresetként értelmezte. A felperes elsődleges kereseti kérelme arra irányult, hogy a bíróság helyezze hatályon kívül az írásbeli figyelmeztetést. Valóban tartalmaz a kereseti kérelem a jogellenesség megállapítására vonatkozó kérelmet, de a tartalmának értelmezése szerint az írásbeli figyelmeztetés hatályon kívül helyezésére irányul.

[30] Az elsőfokú bíróság hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla Mf.31.346/2020/8. számú ítéletére a megállapítási kereset kapcsán. A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy egy ítélet nem jogforrás. Továbbá ezen ítéletben a bíróság nem mondta ki, hogy megállapítási keresetet nem lehet előterjeszteni az írásbeli figyelmeztetés kapcsán. A hivatkozott ítéletben a felperes kifejezetten semmisségi kereseti kérelmet terjesztett elő, azaz más volt a kereseti kérelem, mint a jelen ügyben. Az elsőfokú bíróság továbbá kiragadott az ítéletből egy mondatrészt, nem a teljes indokolást idézte. A Fővárosi Ítéltábla az 1.Mf.31.346/2020/8. számú ítéletének indokolásában valóban rögzítette, hogy a Pp. nem tartalmaz rendelkezéseket annak vonatkozásában, hogy az írásbeli figyelmeztetés jogellenessége kapcsán a bíróságnak milyen ítéleti rendelkezést kell hoznia, ebben a körben téves az alperesnek a Munka törvénykönyvéhez fűzött Kommentárra vonatkozó hivatkozása, figyelemmel arra, hogy az anyagi jogszabályok értelmezéséről szól. Azaz az idézett ügyben más volt a kereseti kérelem, más volt az ellenkérelem, így analógia útján sem lehet hivatkozni ezen ítéletre.

[31] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes jogalakítási, azaz konstitutív kereseti kérelmet terjesztett elő, amely az írásbeli figyelmeztetés hatályon kívül helyezésére irányult, amely kereseti kérelem megengedett, mivel nem megállapítási kereseti kérelem.

[32] A fentiek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és az írásbeli figyelmeztetést hatályon kívül helyezte.

Záró rész

[33] A másodfokú bíróság a Pp.81.§-a alapján kötelezte az alperest elsőfokú perköltség megfizetésére, melynek összegét a bíróság eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) (a továbbiakban: IM rendelet) 2.§ 1) bekezdés a) pontja alapján határozta meg.

[34] Az alperes Pp.81.§-a alapján köteles a felmerült tanúdíj megfizetésére.

[35] A másodfokú perköltség megállapítása kapcsán a másodfokú bíróság rögzíti, hogy az IM rendelet 2. § (1) bekezdése szabályozza a jelen ügy esetét, amikor a fél és a jogi képviselő között megbízási szerződés jött létre. A rendelet a felek szabad megállapodásán alapuló ügyvédi munkadíj mértékéről nem foglal állást, amelyből az következik, hogy a fél a perben költségként az általa elfogadott és megfizetni vállalt ügyvédi munkadíj összegét számíthatja fel. A jogszabályhely a megbízási szerződés tartalmára – az abban foglalt ügyvédi mértékére – nem ad előírást a szerződéses szabadság polgári jogi alapelveinek (Ptk. 6:59. § (2) bekezdés) megfelelően, azt a szerződő felekre nézve tartozónak tekinti.

[36] A Rendelet 2.§ (2) bekezdése a mérték tekintetében, a szabad megállapodás korlátja feljogosítja a bíróságot, hogy a kikötött ügyvédi munkadíjat kivételes esetben mérsékelheti, amennyiben a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység és a munkadíj közötti aránytalanság áll fenn. Ebből következően az arányos munkadíj méltányosságból való mérséklésére nincs jogszabályi lehetőség (Kúria II.Pfv.20.887/2023/6.).

[37] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes által előterjesztett 250.000 forint + Áfa ügyvédi munkadíj eltúlzott mértékű. A másodfokú bíróság figyelembe vette, hogy az ügy egyszerű megítélésű, a felperes mindösszesen 4 oldal terjedelmű fellebbezést terjesztett elő, amelyben az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatait ismételte meg. Az aránytalanság vizsgálata kapcsán a bíróság mérlegelte, hogy az ügyben nem került sor másodfokú tárgyalás tartására, a bírósági eljárás időtartama rövid volt. A másodfokú bíróság a mérlegelési szempontokat figyelembevéve 100. 000 forint + Áfa másodfokú perköltséget állapított meg a felperes részére az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján.

[38] Az alperes pervesztes lett, de az illetékekről szóló 1990.évi XCIII. törvény (Itv.) 5. §-a alapján személyes illetékmentességre jogosult, így a kereseti és fellebbezési illetéket az állam viseli.

[39] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 365.§-a zárja ki.

[40] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp.376.§-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2024. július 11.

dr. Vajas Sándor s.k.

a tanács elnöke

dr. Kovács Edit s.k.

előadó bíró

dr. Kulisity Mária s.k.

bíró